

МЪДРИЯТЪ ВОДЕНИЧАРЪ

Не далечъ отъ селото Ралица, край шумливъ планински водопадъ, притулена всрѣдъ вѣковни брѣстове, буки и борики се гущеше малката и прихлупена воденица на бай Рачо Воденичаря, която съ хлопотенето си будѣше самотната околностъ.

Тази вечеръ презъ малкото прозорче се виждаха, около огнището, надошлитѣ и насаждали млѣвари, които, подпрѣли уморени глави на погорѣли длани слушаха увлекателнитѣ разкази на воденичаря.

Той обичаше да разказва на гоститѣ си и биваше винаги веселъ съ тѣхъ — разказваше имъ за войнитѣ, за приказкитѣ отъ прежнитѣ негови млѣвари, за чутото отъ старитѣ свои познайници, за дъжда, за самодивитѣ.

— Едно време, започна бай Рачо една приказка, — имало единъ благочестивъ и добъръ царъ. Той обичалъ своя народъ и често ходѣлъ изъ царството си, да види какъ живѣятъ хората. Обичалъ да ходи изъ градове и села. Спиралъ стари хора, разпитвалъ ги за живота имъ, за челядята имъ. Единъ день, той оставилъ царскитѣ си палати и съ своитѣ вѣрни съветници, тръгналъ изъ народа. Замръкналъ царьтъ въ едно село. Накрая на селото имало воденица. Спрѣлъ се той тамъ и заговорилъ съ воденичаря, който билъ самичъкъ и пресѣвалъ жито.

— Е, дѣдо, ти като работишъ така, можешъ ли да си изкар-

вашъ прехраната, да живѣешъ...

— Мога, рекълъ воденичарьтъ. Не само да се прехранвамъ, но и давамъ пари подѣлихъ и изплащамъ старъ дългъ.

Умниятъ царъ, разбралъ какво му казалъ воденичарьтъ, извадилъ една кисия жѣлтици и му я далъ.

Пренощувалъ царьтъ съ своитѣ съветници въ воденицата и на следния день си заминалъ въ двореца. Тамъ далъ заповѣдъ да се свикатъ неговитѣ министри и имъ казалъ:

— Единъ беденъ воденичаръ, като го запитяхъ, може ли да си изкарва прехраната съ пресѣване на жито, той ми отговори, че не само може да преживѣва, но дава пари подѣлихъ и изплаща старъ дългъ. Можете ли да ми разтълкувате, какво искаше да ми каже този воденичаръ.

Царскитѣ министри се замислили, единъ по единъ се изказвали, но никой не успѣлъ да разгадае думитѣ на воденичаря.

— Давамъ срокъ деветъ дни — казалъ царьтъ, — идете, питайте, мислете и ми отговорете.

Тръгнали министритѣ, питали разпитвали, па се върнали при царя и му казали:

— Не научихме, царю честити, не можемъ да разгадаемъ, какво е искалъ да каже воденичарьтъ.

Тогава царьтъ повикалъ най-стария си съветникъ и му казалъ: